

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΛΩΣΣΑΣ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΠΑΡΕΥΞΕΙΝΙΩΝ
ΧΩΡΩΝ

HELLENIC REPUBLIC

DEMOCRITUS UNIVERSITY OF
THRACE
DEPARTMENT OF BLACK SEA
STUDIES

Π. Τσαλδάρη 1, Β' κτήριο,
Κομοτηνή, 69100
Τηλ. & φάξ: 25310-39479,
Web: www.bscc.duth.gr
E-mail: elias_p@otenet.gr &
ipetro@bscc.duth.gr

1 P. Tsaldari Str., Block B,
Komotini, 69100
Tel. & Fax: (+30)-2531039479
Κιν. 6977088777
Web: www.bscc.duth.gr
E-mail: elias_p@otenet.gr &
ipetro@bscc.duth.gr

Αλεξανδρούπολη, 22-5-2019

ΠΡΟΣ:

Τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών
και πάσης Ελλάδος, κο. Ιερώνυμο

Οδ. Αγίας Φιλοθέης 21, Τ.Κ. 105 56, Αθήνα

Θέμα: Πρόταση για ειδική μνεία στις χιλιάδες των μαρτύρων του Πόντου και της Θράκης κατά την μαύρη περίοδο της Γενοκτονίας στον Ιερό Συναξαριστή της Εκκλησίας μας και στο ημερολόγιο (Φαρλέκα)

Μακαριώτατε Πάτερ και Δέσποτα, Χριστός Ανέστη!

Ονομάζομαι Ηλίας Κ. Πετρόπουλος και υπηρετώ στην βαθμίδα του Αναπληρωτού Καθηγητού στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, στο Τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων χωρών με έδρα την Κομοτηνή. Το γνωστικό αντικείμενο που θεραπεύω είναι «Ιστορία του Ελληνισμού στον Παρευξείνιο χώρο κατά την

αρχαιότητα» και από το τρέχον ακαδημαϊκό έτος έχω αναλάβει και καθήκοντα Αναπληρωτού Προέδρου στο Τμήμα. Θα ήθελα να μου επιτρέψετε, με αφορμή την συμπλήρωση τούτες τις ημέρες των 100 ετών από την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, να μοιρασθώ μαζί σας ορισμένες σκέψεις και προτάσεις που νομίζω ότι δεν μπορεί να απασχολούν μόνο εμένα προσωπικά, αλλά και πλείστους των Ελλήνων που είτε εμμέσως, είτε αμέσως, έχουν σύνδεση με προγόνους που υπέστησαν αδίκως τις θηριωδίες του μισανθρωπισμού και της μισαλλοδοξίας του κεμαλικού καθεστώτος των Νεοτούρκων κατά την σκοτεινή περίοδο 1913-1922 και τον οριστικό τους εκτοπισμό από τις προγονικές εστίες χιλιετιών.

Δεν θα ήθελα να υπεισέλθω σε λεπτομερείς και εκτενείς περιγραφές ιστορικών γεγονότων και βιωματικών μαρτυριών από εκείνη την περίοδο, διότι δεν είναι στις προθέσεις μου να σας κουράσω με πληθώρα ημερομηνιών και αποσπασμάτων από αρχειακά έγγραφα ελληνικών και διπλωματικών αποστολών και όχι μόνο, μέσα στα οποία φαίνεται ξεκάθαρα ο οργανωμένος χαρακτήρας της εγκληματικής δράσης, κυρίως ατάκτων ενόπλων ομάδων του τουρκικού στρατού. Αυτά όλα είναι καταγεγραμμένα και τεκμηριωμένα σε μια σειρά από επιστημονικά πονήματα έγκριτων συναδέλφων και άλλων επιστημόνων στα οποία μπορεί κανείς πολύ εύκολα σήμερα να έχει πρόσβαση και να αναγνώσει, ακόμη και με μια απλή αναζήτηση στο διαδίκτυο. Τουναντίον, θα προσπαθήσω μέσα σε λίγες αράδες, αντιλαμβανόμενος πλήρως τον βαρύ φόρτο των αρμοδιοτήτων και των υποχρεώσεών σας, Μακαριώτατε Γέρον, να σας αναπτύξω ορισμένες σκέψεις μου που απορρέουν από τον τελευταίο εορτασμό της εκατόχρονης επετείου, για να καταλήξω σε κάτι το οποίο θεωρώ πολύ σημαντικό για την δικαίωση της μνήμης και την ανάπαυση των χιλιάδων αδικοχαμένων ελληνικών ψυχών στο όνομα του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού.

Η πρόσφατη σημαδιακή επέτειος της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού εορτάσθηκε με περισσή λαμπρότητα και συμμετοχή πλήθους κόσμου και μάλιστα θεωρώ ότι στιγματίσθηκε θετικά από την παρουσία του τουρκικής καταγωγής Προέδρου των Πρασίνων της Γερμανίας και γνωσμένης δράσης ακτιβιστή, κου Αλί Ερτέμ, τον οποίον ένδακρυς παρακολούθησε ο απανταχού Ελληνισμός να καταθέτει σε κλίμα τεράστιας συγκίνησης και βαθύτατης ευλάβειας στεφάνι μετά της συζύγου του, γονατίζοντας αμφότεροι εμπρός στο μνημείο της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού στην πλατεία Αγίας Σοφίας στην πόλη της Θεσσαλονίκης. Στην σύντομη συνέντευξη που παραχώρησε μιλώντας στα γερμανικά στην ειδικά απεσταλμένη στον χώρο αυτό δημοσιογράφο της EPT 3, την οποίαν παρεμπιπτόντως είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ζωντανά έκπληκτοι όλοι οι τηλεθεατές μέσα από την αφιερωματική εκπομπή του δημοσιογράφου Γιώργου Γεωργιάδη (είχα την τιμή κι εγώ ως καλεσμένος να φιλοξενηθώ στο στούντιο του σταθμού της Θεσσαλονίκης, Κυριακή 19-5-2019 18:00-20:00), επανέλαβε πολλές φορές την έκφραση «ντρέπομαι για την Τουρκία» και για τα όσα δεινά αυτή προξένησε σε χιλιάδες αθώους ανθρώπους μόνο και μόνο επειδή ήταν χριστιανοί.

Ποιος είναι αυτός που θα τολμούσε να αρνηθεί ότι αυτή η πρωτόγνωρη, για τα μέχρι σήμερα χρονικά, γεμάτη από σεβασμό χειρονομία και τα τόσο χειμαρρώδη λόγια του Γερμανού πολιτικού δεν αποτελούν μια σημαντική και συμβολικού χαρακτήρα κίνηση ένωσης και αγάπης ανάμεσα στους δύο λαούς με στόχο την ανάπαυση των ψυχών των αθώων θυμάτων της τραγωδίας εκείνης; Ποιος είναι αυτός που θα διακινδυνεύσει να ισχυρισθεί ότι σήμερα στην γειτονική χώρα δεν υπάρχουν πλέον φωνές που επιζητούν

και διατρανώνουν την ανάγκη αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου ως ένα διαπραχθέν και ειδικό, οργανωμένο υπό το κράτος του Κεμάλ Πασά, έγκλημα σε βάρος αθώων ανθρώπων, μικρών και μεγάλων αδιακρίτως; Όλες αυτές οι σκέψεις (και άλλες πολλές ομολογώ, αλλά δεν τις καταγράφω για λόγους ευνόητους), νομίζω ότι ταλανίζουν το μυαλό και την καρδιά κάθε Έλληνα, σκεπτόμενου και αναλογιζόμενου τα δεινά και τα βάσανα των πάππων και των προπάπων.

Έπειτα από όλα αυτά, θα ήθελα να σας γνωστοποιήσω και κάτι ακόμη: ότι από δεκαετίας υπηρετώ στο αριστερό αναλόγιο ως λαμπαδάριος του Ιερού Ναού Αναλήψεως του Κυρίου στο Κορωπί (Μητρόπολη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής). Το πρωί της Κυριακής 19 Μαΐου, κατά την επιβαλλομένη ανάγνωση στον όρθρο του Ιερού Συναξαριστή της ημέρας, διαπίστωσα μετά πολλής λύπης ότι δεν γίνεται καμία ειδική αναφορά στο γεγονός της μαρτυρίας των χιλιάδων Ελλήνων χριστιανών του Πόντου. Την ίδια ακριβώς διαπίστωση είχα κάνει προ ολίγου καιρού σχετικά και με την προηγηθείσα χρονολογικά Γενοκτονία των Θρακών, η οποία έχει αρμοδίως αποφασισθεί να τιμάται στις 6 Απριλίου («το μαύρο Πάσχα των Θρακών»). Ουδεμία αναφορά, ουδεμία μνεία στο αίμα που τόσο άδικα χύθηκε και πότισε αρδεύοντας τα ιερά χώματα στις αλησμόνητες πατρίδες, στις σφαγές, στους βιασμούς, στις εξοντώσεις, στα βασανιστήρια, στις ομάδες εξοντωτικής εργασίας, στις πυρπολήσεις, στις ατιμώσεις, στους απαγχονισμούς, στις ανασκολοπίσεις, καθώς και σε κάθε άλλου είδους κακά που ίσως δεν μπορεί να βάλει ο ανθρώπινος νους! Και όλα αυτά γιατί; Στο όνομα τίνος τόσοι άνθρωποι υπέστησαν και άντεξαν τον ξεριζωμό και την προσφυγιά; Η απάντηση είναι προφανής: στο όνομα του Κυρίου ημών και Σωτήρος Ιησού Χριστού. Αυτή η βαθύτατη πίστη όλων εκείνων των αθώων ανθρώπων στο πρόσωπο του Χριστού και στην εκ νεκρών υπεσχημένη ανάστασή τους ήταν η αιτία της αυτοθυσίας τους και δεν άλλαξαν πίστη. Κατά συνέπεια, ουδείς δύναται να αμφισβητήσει την Χριστεπώνυμη σφραγίδα της θυσίας των Ποντίων, των Θρακών, αλλά και όλων των Χριστιανικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας, στους οποίους γίνεται μια απλή αναφορά κατά την επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής. Η θυσία αυτή είναι πρωτίστως μια προσφορά με καθαρά θεολογικό περιεχόμενο και φρονώ ότι έτσι θα πρέπει να αντιμετωπίζεται πρώτ' απ' όλα (και όχι όπως συμβαίνει μέχρι σήμερα, ως ένα αποκλειστικά ιστορικό και πολιτικό γεγονός). Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχει καταστεί η συγκεκριμένη θεολογική διάσταση αντιληπτή από τον εντόπιο, αλλά και τον διεθνή οργανωμένο ποντιακό χώρο γεγονός που μόνο απογοήτευση μπορεί να προκαλεί και θλίψη σε κάθε σκεπτόμενο άνθρωπο.

Σας καλώ Μακαριώτατε να μεριμνήσετε επ' αυτού κατά τρόπον που μόνο εσείς θα μπορούσατε ως επικεφαλής της Ελλαδικής Εκκλησίας να πράξετε. Θεωρώ, λοιπόν, ότι ήγγικεν η ώρα και είναι ακριβώς υπό την δική σας καθοδήγηση και μέριμνα, λόγω της εγνωσμένης ευαισθησίας σας, που θα πρέπει να διευθετηθεί αρμοδίως και αυτή η εκκρεμότητα. Θα ήθελα εσείς, όντας άνθρωπος σκεπτόμενος, αλλά και ως Χριστιανός Ορθόδοξος, να σας παρακαλέσω να πράξετε όλες εκείνες τις ενέργειες ώστε να αποκατασταθεί η προαναφερθείσα παράλειψη από τα κατάστιχα του Ιερού Συναξαριστή κατά τις προσήκουσες ημερομηνίες: για τα θύματα της ποντιακής Γενοκτονίας η 19^η Μαΐου και για τα θύματα της θρακικής Γενοκτονίας η 6^η Απριλίου. Το ίδιο θα πρέπει να συμπληρωθεί και στο ημερολόγιο της Εκκλησίας της Ελλάδος (Φαρλέκα). Νομίζω ότι αυτοί οι μάρτυρες θα πρέπει επιτέλους να καταταγούν στην χορεία των Αγίων μαρτύρων του Θεού και ότι επέστη ο καιρός να ζητήσουμε επιτέλους την αγιοκατάταξή τους. Δεν είναι δυνατόν, έπειτα από την πάροδο εκατό χρόνων, να

εξακολουθεί να μη τιμάται η μνήμη όλων αυτών των αδικοχαμένων μαρτύρων από την επίσημη Εκκλησία με ξεχωριστή αναφορά στα γεγονότα ώστε να αποκαλύπτεται η μαρτυρία τους για το όνομα του Χριστού σε ολόκληρο το εκκλησίασμα και μάλιστα διεθνώς. Έτσι, μόνο θα καταστεί αντιληπτή σε όλους και το βαθύτατο θεολογικό μήνυμα των Γενοκτονιών, κάτι που μέχρι τώρα, όπως έχω προείπει, δεν έχει γίνει. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να πορευθούμε στο μέλλον και να θέσουμε σε νέες βάσεις αγάπης και αλληλοσεβασμού ακόμη και τις σχέσεις μας με τον γειτονικό λαό της Τουρκίας.

Με εξαιρετική τιμή και σεβασμό,
ασπάζομαι την δεξιάν σας

Ηλίας Κ. Πετρόπουλος,
Αναπληρωτής Καθηγητής και Αναπληρωτής Πρόεδρος του Τμήματος